

Menachem Mendel of Horodak

Pri Ha'Eretz

Parshas Vayikra

A teaching is asked: "One asks and expounds, etc., before Pesach, thirty days." Rabban Shimon ben Gamliel says: two weeks (Shabbatot).	נשאל מאמר שואלין ודורשין כו' קודם לפסח שלושים יום, רבן שמעון בן גמליאל אומר ב' שבטות.
The Rav opened: "This month shall be for you" — that Israel counts according to the moon, which is the small luminary, to rule at night, for Jacob is small. And the nations of the world, who are Esav his brother the great one, count according to the sun, which is the great luminary, to rule by day.	פתח הרב, החדש הזה לכם, שישראל מונין ללכנה ושהיא המאור הקטון לממשלת הלילה כי קטן יעקב, ואומות העולם שהם עשו אחיו הגדול, מונין לחמה ושהיא המאור הגדול לממשלת היום.
Which, on the surface, is astonishing. Likewise, the matters of the offerings, as Rashi of blessed memory explained: "A person — like the first man who had no robbery." For "when a man offers from among you, etc., to Hashem; from the animals, etc., you shall bring your offering."	אשר לכאורה תמויה, וכן עניני הקרבנות, שפירש רש"י ז"ל, אדם פאדם הראשון שלא היה לו גזל. כי קריב מכם וגו' לה, מן בהמה וגו' תקריבו את קרבנכם.
And it is astonishing — that an act of an animal brings a person closer to Hashem more than his own action. What are these matters?	והתמיהה להיות מעשה בהמה מקריבין את האדם לה' יותר ממעשה עצמו, ומה ענינים.
Even though the secret of Hashem is explained in the Zohar, yet to understand it in a general way — behold, it is the statement of King David, peace be upon him: "I am Your servant, the son of Your maidservant; You have opened my bonds."	אם אמנם סוד ה' מבואר בזוהר, אבל בכדי להבין דרוך כלל, הנה הוא מאמר דוד המלך עליו השלום, אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי.
The parable in this: "The mouth of the wise is graceful." If a servant of a king — who was acquired as monetary property — he needs enhanced guarding, lest he rebel and leave the king and run away.	אשר המשל בזה פי חכם חן, אם עבד מלך הקנוי קנין כסף, הוא צריך לשמירה מעלה שלא ימרד וינעזב המלך ויברח.
He is the one who must be bound with thick cords or held back so that he not return to his prior state, before he was a servant of the king — or due to a punishment for some rebellion he committed against him.	הוא שצריך לאסרו במוסרי עבותות או תפוס שלא יחזור לקדמותו קדם היותו עבד המלך, או על ענש איזה מרידה שעבר עליו.
Not so a servant born in the house, the son of the king's maidservant, who never knew nor saw any place of living other than the king's house and to serve him — this one does not need any guarding.	מה שאין כן עבד יליד בית, בן שפחת המלך שלא ידע ולא ראה מעולם שום מקום חיותי כי אם בית המלך ולעבדו.
And the bonds of his restraints are opened, for he is opened from them — due to the absence of rebellion and the great trust in him that he will not run away.	זה אינו צריך לשום שמירה, ויסורי מוסרותיו נפתחים כי פתוח הוא מהם על העדר מרידתו וגדל הבטחון בו שלא יברח.

Menachem Mendel of Horodak**Pri Ha'Eretz****Parshas Vayikra**

And behold, it is known — the teaching: “For You give life to all,” and there is no small or great movement without Him.	וְהִנֵּה יָדוּעַ מֵאֲמָר כִּי אַתָּה מְחִיָּה אֶת כָּלֶם, וְאֵין שׁוּם תְּנוּעָה קְטָנָה אוֹ גְדוֹלָה בְּלֹתוֹ
And all actions, speech, and thoughts — He is the one who thinks, speaks, and acts.	וְכָל הַמַּעֲשִׂים דְּבוּרִים וּמַחְשָׁבוֹת הוּא הַחוֹשֵׁב וְהַאֲמָר וְהַעוֹשֶׂה
And nonetheless, everything is under the choice of man — to whatever he wishes he turns it.	וְאִף עַל פִּי כֵן הַכֹּל תַּחַת הַבְּחִירָה אֲצֵל הָאָדָם לְכָל אֲשֶׁר יַחֲפֹץ יַטְנוּ
Like the beginning of the order of creation, which was with simple desire — so also now, when He renews daily and constantly the work of creation.	כְּתַחֲלֵת סֵדֶר הַבְּרִיאָה שֶׁהָיָה בְּרִצּוֹן פְּשוֹט, כִּדּוּם גַּם עֵתָּה שֶׁמְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית
Through the desires of the entirety of Israel in each and every matter they involve themselves in — it is they who bring His vitality, may He be blessed, into that thing, for their will is His will.	עַל יְדֵי הָרִצּוֹנוֹת שֶׁל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, בְּכָל דְּבָר וְדְבָר שֶׁהֵם מְכַנְיָסִים, הוּא שֶׁהֵם מְכַנְיָסִים חַיּוּתוֹ וְתַבְרָךְ בְּאוֹתוֹ הַדְּבָר שֶׁרִצּוֹנָם רִצּוֹנוֹ
To cause Him to dwell among them — and within their impurities — to give life to the klipos (husks/forces of concealment).	לְשַׁכְנֵנוּ בְּתוֹכָם וּתְוֹךְ טְמֵאוּתָם לְחַיּוּת הַקְּלִיפּוֹת
Even though Hashem is good to all and one single vitality flows from Him, may He be blessed, to all —	אִם אָמְנָם טוֹב ה' לְכָל וְחַיּוּת אַחַת נִמְשָׁךְ מֵאֵתוֹ וְתַבְרָךְ לְכָל
Each one differs according to the nature of the recipients — like the matter of the sun, which performs a single action, that is, light and heat.	כָּל אֶחָד מִשְׁתַּנֶּה לְפִי עֲנָנוּ הַמְקַבְּלִים, כַּעֲנָנוּ הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁעוֹשֶׂה פְּעוּלָה אַחַת, הוּא הָאוֹר וְהַחֹם
It melts something that melts and hardens something that is dry, blackens the white and whitens the black.	מְתִיד דְּבָר הַנֶּמֶס וּמְקַשֶּׂה דְּבָר הַיָּבֵשׁ, מְשַׁחֵר הַלָּבָן וּמַלְבִּין הַשָּׁחוֹר
Likewise, light illuminates for the healthy and darkens for those with weak vision — all according to the variation of the recipient.	וְכֵן הָאוֹר מְאִיר לְבָרִיאִים וּמַחְשִׁיךְ לְחֹלְוֵי הָרְאָיָה, הַכֹּל לְפִי הַשְׁתַּנּוּת הַמְקַבֵּל
In this manner is His vitality, may He be blessed, which flows from Him simply to all — and it changes for each person according to his level.	עַל דֶּרֶךְ זֶה הוּא חַיּוּתוֹ וְתַבְרָךְ הַנִּמְשָׁךְ מֵאֵתוֹ פְּשוֹט לְכָל וּמִשְׁתַּנֶּה אֲצֵל כָּל אֶחָד לְפִי עָרְכוֹ
And it cannot spread within him in its original simplicity — because he is unable to receive it.	וְאִינָהּ יוֹכֵלָה לְהִתְפַּשֵּׁט בּוֹ בְּפִשְׁטוּתָהּ הָרִאשׁוֹן מִבְּלִתִּי, יִכְלֹתוֹ לְקַבֵּל
This is what David said — that he is His servant, the son of His maidservant, and he knows only Him, for He is his life.	הוּא שֶׁאָמַר דָּוִד הָיִיתוֹ עֶבְדוֹ בֶּן אֲמָתוֹ וְאִינוּ יוֹדֵעַ כִּי אִם אוֹתוֹ בְּאֲשֶׁר הוּא חַיּוּתוֹ
Therefore, “You have opened my bonds” — his thoughts return to their simplicity.	לָכֵן פִּתְחָתָהּ לְמוֹסְרֵי מַחְשַׁבְתּוֹ שֶׁיִּחְזְרוּ לְפִשְׁטוּתָם
And behold, the statement: “There is no advantage for the wise man over the fool — as happens to this one, so happens to that one,”	וְהִנֵּה מֵאֲמָר שֶׁאֵין יִתְרוֹן לְחָכָם עַם הַכְּסִיל, כְּמִקְרָהּ הִנֵּה בֶּן זֶה

Menachem Mendel of Horodak**Pri Ha'Eretz****Parshas Vayikra**

and all the actions of man are all one — like the matter of plowing and planting, eating and drinking, and all human matters,	וְכָל מַעֲשֵׂה הָאָדָם הַכֹּל אֶחָד הֵם, כַּעֲנִין הַחֲרִישָׁה וְהַזְרִיעָה מֵאֵכֶל וּמִשְׁתֶּה וְכָל עֲנִינֵי הָאָדָם
which even the Patriarchs were involved in — in all kinds of action — and there is no difference between this and that,	אֲשֶׁר גַּם הָאֲבוֹת עָסְקוּ בְּכָל עֲנִינֵי הַמַּעֲשֵׂה, וְאֵין שׁוּם חֵלּוּק בֵּין זֶה לָזֶה
except for the true intention — whether it is for Hashem or for oneself.	כִּי אִם הַרְצוֹן הָאֱמֵתִי, אִם הוּא לֵה' אוֹ לְעַצְמוֹ
And it is hidden from the eyes of all living — who is this and who is his counterpart?	וְנִצְלָמָה מֵעֵינֵי כָל חַי מִי הוּא זֶה וְאֵיזָה הוּא שְׁכֵנִיגָדוֹ
For behold, this one eats and drinks, and so does that one; at times he is joyful and at times angry, troubled and worried — and so is the other.	שֶׁהָרִי זֶה אוֹכֵל וְשׁוֹתֶה וְכֵן זֶה, פַּעַם שִׂמְחָה וּפַעַם כּוֹעֵס, מֵצָר וְדוֹאֵג וְכֵן זֶה
And it is not distinguishable — except through a sign in practical action.	וְאֵינּוּ נִכְרָּה כִּי אִם עַל יְדֵי סִמָּן בְּפַעֲוִלָה מַעֲשִׂית
Like the statement of Avimelech to Yitzchak: “We have surely seen that Hashem was with you.”	כַּמֵּאֲמַר אֲבִימֶלֶךְ לִיצְחָק רָאוּ רְאִינוּ כִּי הָיָה ה' עִמָּךְ
And he did not see or understand from his digging of wells and other deeds — only through the success of that matter, which was a sign.	וְלֹא רָאָה וְהִבִּין בְּחַפְזָתוֹ הַבְּאֵרוֹת וּשְׂאָרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, כִּי אִם עַל יְדֵי הַצֹּלַחַת אוֹתוֹ דְּבַר שֶׁהָיָה לְסִמָּן
And our Sages of blessed memory already said — regarding all human actions — “The righteous walk in them,”	וְכִבְּרָ אָמְרוּ ז"ל בְּכָל מַעֲשֵׂה הָאָדָם, צְדִיקִים יֵלְכוּ בָּם
for their intention is solely for Hashem alone — “and the wicked stumble in them.”	בְּכוֹנְתָם בְּלִתִּי לֵה' לְבָדוֹ, וּפּוֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָּם
And they said: “Because Avraham listened” — that he fulfilled the entire Torah — and all of it in his thought through worldly actions.	וְאָמְרוּ עָקֹב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבְרָהָם, שְׁקִיִּים כָּל הַתּוֹרָה וְהַכֹּל בְּמַחְשְׁבָתוֹ מִתּוֹךְ מַעֲשִׂיּוֹת בְּעֲנִינֵי הָעוֹלָם
And behold, the core point of Divine truth in every action — is the ultimate wisdom: “From where will it be found?”	וְהִנֵּה נְקוּדַת עֵצָם הָאֱמֵת ה' בְּכָל מַעֲשֵׂה, הִיא תְּכֵלֶת חֻקָּהּ — מֵאֵין תִּמְצָא
And its light and clarity are not visible and shining in the world —	וְאֵינּוּ נִכְרָּה וּמֵאִיר לְעוֹלָם הַמָּאוֹר שְׂבָה וְהִבְהִירוֹת
for “the world is built with kindness,” and all the traits are “sun and shield is Hashem,” as is known.	לְהִיּוֹת הָעוֹלָם חֹסֵד יִבְנֶה, וְכָל הַמִּדּוֹת שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן ה', כִּידוּעַ
But the light that rises above the traits is abstracted from all forms of traits — and is dark to the eye of the sun, which are the traits.	מֵה שֶׁאֵין בּוֹ אֹר הָעוֹלָה לְמַעְלָה מִן הַמִּדּוֹת, מִפְּשֵׁט מִכָּל תְּמוּנַת הַמִּדּוֹת, וְחֲשׂוֹךְ הוּא לְעֵין הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁהֵן הַמִּדּוֹת
Only above the sun — “and there was light in their dwellings.”	כִּי אִם לְמַעְלָה מִן הַשֶּׁמֶשׁ, וְהִנֵּה אֹר בְּמוֹשְׁבוֹתָם
Like the matter of one who never tasted nor saw lights in his life — how could he possibly understand them?	כַּעֲנִין מִי שֶׁלֹּא טָעַם וְלֹא רָאָה מֵאוֹרוֹת מְעוֹלָם — אֵיךְ אֶפְשָׁרוֹתוֹ הִבְנִתָּם

Menachem Mendel of Horodak

Pri Ha'Eretz

Parshas Vayikra

And this is the statement: "Do not look at me that I am blackened, for the sun has tanned me."	וְהוּא מֵאֵמָר: אֵל תִּרְאוּנִי שְׁאֲנִי שְׁחוּרְהֶרֶת, שֶׁשִּׁזְפַּתְנִי הַשֶּׁמֶשׁ,
For wisdom — which is the letter Yud — is entirely black, and within it there is no brightness, unlike the other letters.	כִּי הַחֲכָמָה שֶׁהִיא אוֹת יו"ד, כֹּלָּה שְׁחוּר וְאֵין בְּתוֹכָהּ שׁוֹם בְּהִירוֹת כָּכָל הָאוֹתִיּוֹת,
And the reason: "The sun has tanned me" — this refers to the <i>middos</i> (emotional attributes), therefore it is dark to their eyes.	וְהַטֵּעֵם: שֶׁשִּׁזְפַּתְנִי הַשֶּׁמֶשׁ — הֵם הַמַּדּוֹת, לָכֵן חֲשׂוֹף הוּא לְעֵינֵיהֶם
But all the light and joy come afterward, when He reveals deep things from darkness.	אֲבָל כָּל הָאוֹרָה וְשִׂמְחָה הוּא אַחֵר שֶׁמִּגְלָה עֲמֻקּוֹת מִזֵּי חֲשָׁךְ,
And this is [the meaning of] "There is nothing new under the sun."	וְזֶהוּ שְׂאֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ
For the <i>chiddush</i> (newness) is <i>Chochmah</i> (wisdom), which is the beginning — as in the statement "You made them all with wisdom,"	שֶׁהֵרִי הַחֲדוּשׁ הוּא הַחֲכָמָה שֶׁהִיא הָרֵאשִׁית, כַּמֵּאֲמָר כֹּלֶם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ
which is above the <i>middos</i> . But under the sun, there is nothing new.	שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִן הַמַּדּוֹת, מֵה שְׂאֵין כֵּן תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ אֵין כָּל חֲדָשׁ
And this is what is called "the first three" — and they are called <i>mezuzos</i> of the seven gates of the soul, as explained in Sefer Yetzirah:	וְהוּא הַנִּקְרָא ג' רֵאשׁוֹנוֹת, וְנִקְרָאִים מְזוּזוֹת הַשְּׁבָעָה: שְׁעָרֵי הַנֶּפֶשׁ, הַמְבֹאָרִים בְּסֵפֶר יִצְיָרָה
which are the ears, and the eyes, and the nose, and the mouth — for all of these are gates to Hashem.	שֶׁהֵם הָאָזְנוֹת וְהָעֵינָיִם וְהַחֹטֶם וְהַפֶּה, שֶׁכָּל אֵלּוּ הֵם 'שְׁעָרִים לָהּ
"The righteous shall come through it," through the <i>mezuzos</i> of the gates — which is their intent being solely for Hashem alone.	צְדִיקִים יָבוֹא בּוֹ עַל יְדֵי מְזוּזוֹת הַשְּׁעָרִים, שֶׁהוּא כּוֹנֵנָתָם, בְּלִתִּי לָהּ לְבַדּוֹ
Therefore, they are called <i>mezuzos</i> — for through [proper] thought, "death moves" away from the gates,	וְלָכֵן נִקְרָאִים מְזוּזוֹת, כִּי עַל יְדֵי מַחְשְׁבָּה זֹז מִן הַשְּׁעָרִים
even in physical action and engagement with the gates —	אֲפִלּוּ בְּמַעֲשֵׂה וְעִסְק גִּשְׁמִי עִם הַשְּׁעָרִים
the intent in the physical — which are the <i>achorayim</i> (hind aspects), as is known —	הַכּוֹנֵנָה בְּגִשְׁמִיּוֹת שֶׁהֵם אַחֲרָיִים כִּידּוּעַ
is the intention of the Name <i>Achorayim</i> that is in the <i>mezuzah</i> — opposite the Name Havayah Elokeinu.	הוּא כּוֹנֵנַת שֵׁם אַחֲרָיִים שֶׁבְּמְזוּזָה שֶׁכּוֹנֵנֵגד שֵׁם הוּי"ה, אֶלֶּהֵינוּ
And in returning from the physical and its affairs to the purpose of wisdom and teshuvah —	וּבְחֻזְרָתוֹ מִן הַגִּשְׁמִיּוֹת וְעִנְיָנֵיהֶם לְתַכְלֵת חֲכָמָה וְתִשְׁבּוּבָה
like the deeds of the Patriarchs and of Chanoch, who was a sandal-maker —	כַּמַּעֲשֵׂה הָאֲבוֹת וְחֲנוּךְ שֶׁהָיָה תוֹפֵר סַנְדָּלִים
this is the essence of the complete unification of the Name Havayah:	הוּא עֵיקָר שְׁלֵמוֹת הַיְחוד שֵׁם הוּי"ה

Menachem Mendel of Horodak

Pri Ha'Eretz

Parshas Vayikra

that it begins with a dot, and then spreads, and afterward extends, and afterward gives birth.	שבתחלה נקודה ואחר כך התפשטות ואחר כך המשיכה, ואחר כך הולדה
For the dot is not recognized or revealed at all — except through the birth.	שהנקודה אינה נפרת ומתגלית כלל כי אם על ידי ההולדה
From this, it is understood automatically the necessity for the dot to come first in the entire order.	ממילא מובן הכרח היות הנקודה תחלה על כל הסדר
And this is the statement: “Do not look at me that I am blackened, for the sun has tanned me.”	והוא מאמר: אל תראוני שצוני שחורחורתי, ששזפתני השמש
For wisdom — which is the letter Yud — is entirely black, and within it there is no brightness, unlike the other letters.	כי החכמה שהיא אות יו"ד, כלה שחור ואין בתוכה שום בהירות ככל האותיות
And the reason: “The sun has tanned me” — this refers to the <i>middos</i> (emotional attributes), therefore it is dark to their eyes.	והטעם: ששזפתני השמש — הם המדות, לכן חשוך הוא לעיניהם
But all the light and joy come afterward, when He reveals deep things from darkness.	אבל כל האורה ושמחה הוא אחר שמגלה צמקות מני חושך
And this is [the meaning of] “There is nothing new under the sun.”	וזהו שאין כל חדש תחת השמש
For the <i>chiddush</i> (newness) is <i>Chochmah</i> (wisdom), which is the beginning — as in the statement “You made them all with wisdom,”	שהרי החדוש הוא החכמה שהיא הראשית, כמאמר כלם בחכמה עשית
which is above the <i>middos</i> . But under the sun, there is nothing new.	שהוא למעלה מן המדות, מה שאין פן תחת השמש אין כל חדש
And this is what is called “the first three” — and they are called <i>mezuzos</i> of the seven gates of the soul, as explained in Sefer Yetzirah:	והוא הנקרא ג' ראשונות, ונקראים מזוזות השבעה: שערי הנפש, המבארים בספר יצירה
which are the ears, and the eyes, and the nose, and the mouth — for all of these are gates to Hashem.	שהם האזנים והעינים והחושם והפה, שכל אלו הם 'שערים לה
“The righteous shall come through it,” through the <i>mezuzos</i> of the gates — which is their intent being solely for Hashem alone.	צדיקים יבואו בו על ידי מזוזות השערים, שהוא פונתם בלתי לה לבדו
Therefore, they are called <i>mezuzos</i> — for through [proper] thought, “death moves” away from the gates,	ולכן נקראים מזוזות, כי על ידי מחשבה זו מנת מן השערים
even in physical action and engagement with the gates —	אפילו במעשה ועסק גשמי עם השערים
the intent in the physical — which are the <i>achorayim</i> (hind aspects), as is known —	הכונה בגשמיות שהם אחריים כידוע
is the intention of the Name <i>Achorayim</i> that is in the mezuzah — opposite the Name Havayah Elokeinu.	הוא פונת שם אחריים שבמזוזה שפנגד שם הוי"ה אלהינו

Menachem Mendel of Horodak
Pri Ha'Eretz
Parshas Vayikra

And in returning from the physical and its affairs to the purpose of wisdom and teshuvah —	ובחזרתו מן הגשמים ועניניהם לתכלת חכמה ותשובה
like the deeds of the Patriarchs and of Chanoch, who was a sandal-maker —	כמעשה האבות וחנוך שהיה תופר סנדלים
this is the essence of the complete unification of the Name Havayah:	הוא עיקר שלמות היחוד שם הוי"ה
that it begins with a dot, and then spreads, and afterward extends, and afterward gives birth.	שבתחלה נקודה ואחר כך התפשטות ואחר כך המשכה ואחר כך הולדה
For the dot is not recognized or revealed at all — except through the birth.	שהנקודה אינה נכרת ומתגלית כלל כי אם על ידי ההולדה
From this, it is understood automatically the necessity for the dot to come first in the entire order.	ממילא מובן הכרח היות הנקודה תחלה על כל הסדר